

แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ประเด็นสำคัญ

- กรณีไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา ไม่ประเมินตัวชี้วัดนี้
- หลักสูตรใหม่ ไม่ประเมิน หากยังไม่มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษา
- หลักสูตรปรับปรุง ต้องประเมินตัวชี้วัดนี้
- การปรับปรุงตามผลการประเมิน
- การ Focus Group ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ใช้บัณฑิต
- ผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิตร่วมสอนในรายวิชา
- ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยหลักสูตร ควรมีการเพิ่มเติมข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพิ่มเติม

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์		ระดับความพึงพอใจ				
		1	2	3	4	5
1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1.1	ความมีระเบียบวินัย/ ตรงต่อเวลา					
1.2	ความซื่อสัตย์สุจริต					
1.3	ความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม					
1.4	ความรัก ศรัทธาและมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ					
2) ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ						
2.1	มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนและเข้าใจขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน					
2.2	ความสามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์					
2.3	ความสามารถในการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้					
2.4	ความรอบรู้ การเพิ่มพูนหรือต่อยอดองค์ความรู้					
3) ด้านทักษะทางปัญญา						
3.1	ความสามารถในการวางแผน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ					
3.2	ความสามารถในการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ					
3.3	ความคิดสร้างสรรค์/กล้าแสดงออกในการทำงาน					
3.4	ความเชื่อมั่นในตนเอง ทักษะความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์					
4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
4.1	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่					
4.2	ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงานและผู้อื่น					
4.3	ความสามารถในการปรับตัว การทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น					
4.4	การพัฒนาตนเองและพัฒนางาน					
5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี						
5.1	ความรู้และทักษะในการสื่อสารภาษาต่างประเทศระดับพื้นฐาน					
5.2	ความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย					

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์		ระดับความพึงพอใจ				
		1	2	3	4	5
5.3	ความสามารถในการรวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผล ข้อมูลสารสนเทศ					
5.4	การประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำงาน					
6) ท่านเห็นว่าบัณฑิตได้สะท้อนอัตลักษณ์ของผู้เรียนตามที่ คณะและมหาวิทยาลัย กำหนดไว้ คือ “บัณฑิตพร้อมทำงาน (READY TO WORK)” อยู่ในระดับใด						

2.2 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้ออกงานหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

ประเด็นสำคัญ

- พิจารณาการได้ออกงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรภาคปกติ ภาคพิเศษ ภาคสมทบ หรือภาคนอกเวลาราชการ ปีการศึกษา 2559 (*ข้อมูลการได้ออกงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาปีของปีการศึกษา 2558*)
- การได้ออกงานทำ ให้นับการได้ออกงานสุจริตทุกประเภทที่มีรายได้ประจำเพื่อเลี้ยงชีพตนเองได้
- ไม่นับรวมผู้ที่ไม่ประสงค์จะทำงานได้แก่ 1.ศึกษาต่อ 2.อุปสมบท 3.เกณฑ์ทหาร 4.บัณฑิตที่มีงานทำอยู่ (ยกเว้นมีงานทำแล้วแต่เปลี่ยนงานใหม่หลังสำเร็จการศึกษา)
- แบบสำรวจที่ได้รับการตอบกลับไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของผู้สำเร็จการศึกษา

ตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด	90	100.00
จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ	68	75.56
จำนวนบัณฑิตที่ได้ออกงานทำหลังสำเร็จการศึกษา (ไม่นับรวมผู้ประกอบอาชีพอิสระ)	43	63.24
-ตรงสาขา 33คน (ร้อยละ 76.74)		
-ไม่ตรงสาขา 10 คน (ร้อยละ 23.25)		
จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ	5	7.35
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและมีงานทำก่อนเข้าศึกษา	2	2.94
จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อ	3	4.41
จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท	2	2.94
จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร	1	1.47

ตัวอย่างการคำนวณร้อยละบัณฑิตที่ได้ออกงานทำ

จำนวนบัณฑิตที่ได้ออกงานทำ+และประกอบอาชีพอิสระทั้งหมด	43+5	เท่ากับ 48 คน
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (ไม่นับรวมผู้ที่มีงานทำก่อนศึกษา,ผู้ศึกษาต่อ,อุปสมบท,เกณฑ์ทหาร)	68-(2+3+2+1)	เท่ากับ 60
ร้อยละของบัณฑิตที่ได้ออกงานและประกอบอาชีพอิสระ	48*100/60	ร้อยละ 80
แปลงค่าร้อยละ (ร้อยละ 100 เท่ากับ 5 คะแนน)	80*5/100	4.00 คะแนน

3.1 การรับนักศึกษา

ตัวอย่างแนวปฏิบัติของกระบวนการรับนักศึกษา เช่น

1. มีการกำหนดเป้าหมายจำนวนรับนักศึกษาคำนึงความต้องการของตลาดแรงงาน และสภาพความพร้อมของอาจารย์ประจำที่มีอยู่ (ควบคุมอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์)
2. เกณฑ์การรับนักศึกษาที่ประกาศรับสะท้อนคุณภาพของนักศึกษาที่เหมาะสมกับหลักสูตรที่เปิดสอน และสอดคล้องกับระดับของหลักสูตร ประเภทหลักสูตร ปรัชญาวิสัยทัศน์ของสถาบันและหลักสูตร ผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร (เช่น GPA ความรู้พื้นฐานในสาขา ภาษาต่างประเทศ คุณสมบัติเฉพาะอื่นๆ ฯลฯ)
3. เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกนักศึกษา กระบวนการรับนักศึกษา และเครื่องมือหรือข้อมูลที่ใช้ในการคัดเลือกมีความเหมาะสม เชื่อถือได้ โปร่งใส เปิดเผย และเป็นธรรมกับนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียน
4. นักศึกษาที่รับเข้าเรียนในหลักสูตรมีคุณสมบัติและศักยภาพในการเรียนจนสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดมีคุณสมบัติขั้นต้นทั้งความรู้พื้นฐานหรือประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนในหลักสูตร ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความพร้อมด้านสุขภาพกายและจิต มีเวลาเรียนเพียงพอ
5. ในกรณีที่นักศึกษามีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศรับและมีการรับเข้าศึกษาแบบมีเงื่อนไข นักศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมทางการเรียนหรือได้รับการพัฒนาจนมีคุณสมบัติครบถ้วนเกณฑ์ขั้นต่ำเพื่อให้สามารถเรียนในหลักสูตรได้จนสำเร็จการศึกษา
6. การกำหนดคุณสมบัติในการรับเข้าของผู้สมัครในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้สูงกว่าคุณสมบัติของการรับเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยเฉพาะความสามารถด้านภาษาต่างประเทศและคุณสมบัติพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพการวิจัย
7. กระบวนการคัดเลือกระดับบัณฑิตศึกษามีความเข้มงวดเพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (พิจารณาจากอัตราส่วนนักศึกษาที่รับเข้าต่อผู้สมัคร)

3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

ตัวอย่างแนวปฏิบัติของกระบวนการรับนักศึกษา เช่น

การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา

1. การจัดระบบการดูแลนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา มีการควบคุมกำกับให้จำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมีเวลาให้การดูแลนักศึกษา (ผลประเมินจากนักศึกษา)
3. การแนะนำการลงทะเบียนเรียนโดยคำนึงถึงความต้องการความสนใจและศักยภาพของนักศึกษา
4. การจัดเก็บข้อมูลเพื่อการรู้จักนักศึกษา การแลกเปลี่ยนข้อมูลนักศึกษาในกลุ่มอาจารย์ผู้สอนเพื่อการพัฒนา นักศึกษา (ผลการเรียน ลักษณะนักศึกษา จุดแข็งจุดอ่อน)
5. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียนหรือต้องการความช่วยเหลือด้านอื่นๆ
6. การจัดการความเสี่ยงด้านนักศึกษา (มีข้อมูลนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำมีความเสี่ยงที่จะออกกลางคัน)
7. ช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา
8. บัณฑิตศึกษา การกำหนดเวลาให้คำปรึกษาการเรียนในวิชาของอาจารย์ผู้สอนและการให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ที่เพียงพอ

กิจกรรมพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1. สถาบันจัดงบประมาณ ทรัพยากรที่เสริมการจัดบริการแก่นักศึกษาเพียงพอและครอบคลุมทุกประเภทกิจกรรม
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่สนองความต้องการของนักศึกษา
3. การจัดกิจกรรมนักศึกษาต้องส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
4. การจัดกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาครอบคลุมกิจกรรมการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันกับความเป็นพลเมือง (civic engagement) กิจกรรมสหนาการ ศิลปะและวัฒนธรรม ฯลฯ
5. การจัดกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาต้องช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น ICT literacy, scientific literacy, media literacy, health literacy, life skill, career skills
6. การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีอิสระในการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยการสนับสนุนของสถาบัน
7. การสนับสนุนทุนการศึกษา ช่วยเหลือนักศึกษาที่มีโอกาสทางการศึกษาจำกัด
8. หากมีการรับนักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ เช่น นักกีฬา ต้องมีกลไกการดูแลนักศึกษาได้รับการพัฒนาให้ได้สาระความรู้ ทักษะที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

การสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันภายในประเทศและต่างประเทศ มี Visiting Professors ที่มาช่วยสอนหรือให้ประสบการณ์แก่นักศึกษาและการส่งนักศึกษาไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในต่างประเทศ

3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

คำอธิบายเพิ่มเติม

- อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา คิดจากจำนวนนักศึกษาที่เข้าในแต่ละรุ่น ลบด้วย จำนวนนักศึกษาที่ออกทุกกรณี นับถึงสิ้นปีการศึกษาที่ประเมิน ยกเว้น การเสียชีวิต การย้ายสถานที่ทำงานของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คิดเป็นร้อยละของจำนวนที่รับเข้าในแต่ละรุ่นที่มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาแล้ว
- การคำนวณอัตราการคงอยู่ของนักศึกษา

ตัวอย่างการคำนวณหลักสูตร 4 ปี

ปีการศึกษา	จำนวนรับเข้า ①	จำนวนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ②			จำนวนที่ลาออกและคัดชื่อออก สะสมจนถึงสิ้นปีการศึกษา 2558 ③
		2556	2557	2558	
2553		X			
2554			X		
2555				X	

$$\text{อัตราการสำเร็จการศึกษา} = \frac{\text{②}}{\text{①}} \times 100$$

$$\text{อัตราการคงอยู่} = \frac{\text{①}-\text{③}}{\text{①}} \times 100$$

ตัวอย่าง หลักสูตร A

ปีการศึกษา	จำนวนรับเข้า (1)	จำนวนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร (2)			จำนวนที่ลาออกและคัดชื่อออกสะสมจนถึงสิ้นปีการศึกษา(3)	อัตราการสำเร็จการศึกษา	อัตราการคงอยู่
		2556	2557	2558			
2553	50	40			10 คน	40/50*100=80	(50-

ปี การศึกษา า	จำนวน รับเข้า (1)	จำนวนสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตร (2)			จำนวนที่ลาออก และคัดชื่อออก สะสมจนถึงสิ้นปี การศึกษา(3)	อัตราการสำเร็จ การศึกษา	อัตราการคงอยู่
		2556	2557	2558			
							10)/50*100=80
2554	50		44		6 คน	44/50*100=88	(50-6)/50*100=88
2555	50			46	4 คน	46/50*100=92	(50-4)/50*100=92

- การออกกลางคันหรือการหายไป หมายถึง การที่นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งอาจจะมาจากสาเหตุและปัจจัยต่างๆหลายประการ
- ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตร หมายถึง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร โดยมีประเด็นพิจารณาในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานักศึกษา การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา (ตัวชี้วัดที่ 3.1 และ 3.2) การจัดสภาพแวดล้อมและปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นต้น **(ทั้งนี้ควรมีการจัดเก็บข้อมูลจากนักศึกษาทุกชั้นปี เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร)** การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ควรเป็นการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการที่ดำเนินการให้กับนักศึกษาตามกิจกรรมในตัวบ่งที่ 3.1 และ 3.2
- “การจัดการข้อร้องเรียน” หมายถึง การอธิบายการจัดการข้อร้องเรียนที่มีนัยสำคัญ ไม่ได้เน้นที่ปริมาณหรือจำนวนข้อร้องเรียน
- ความพึงพอใจต่อการจัดการข้อร้องเรียน หมายถึง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อผลการจัดการข้อร้องเรียนของหลักสูตร เพื่อแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดจากการร้องเรียนอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (ในกรณีที่มีการร้องเรียนเกิดขึ้น)
- ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจนักศึกษาทุกชั้นปี และทุกประเด็นที่เกี่ยวกับนักศึกษา

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านการให้คำปรึกษา (นักศึกษาทุกชั้นปี) (สอดคล้องตัวชี้วัด 3.1)					
1.1	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการให้คำปรึกษา					
1.2	การดูแลช่วยเหลือนักศึกษา					
1.3	การชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา					
1.4	การชี้แจงให้นักศึกษาทราบข้อปฏิบัติของนักศึกษา					
1.5	การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา					
1.6	โอกาสที่นักศึกษาเข้าพบอาจารย์เพื่อขอรับคำปรึกษา					
1.7	การให้คำแนะนำนักศึกษาในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักสูตร					
1.8	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบที่สำคัญแก่นักศึกษา					
1.9	การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาและ					

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	อาชีพ					
1.10	การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการลงทะเบียน					
1.11	การให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการค้นคว้าหาความรู้					
1.12	การให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับบริการต่างๆในวิทยาลัยและชุมชน					
1.13	การให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพกายและสุขภาพจิต					
1.14	การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่างปลอดภัย					
1.15	อื่นๆ.....					
2	ด้านการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม (นักศึกษาชั้นปีที่1) (สอดคล้องตัวชี้วัด 3.1)					
2.1	มีการจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนเข้าศึกษา					
2.2	มีการจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาระหว่างศึกษา ชั้นปีที่ 1-2					
2.3	กิจกรรมหรือกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาสามารถทำให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาในหลักสูตร					
3	ด้านหลักสูตรการศึกษา (นักศึกษาทุกระดับ) (สอดคล้องตัวชี้วัด 5.1)					
3.1	หลักสูตรมีความทันสมัยและมีความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตร					
3.2	หลักสูตรพิจารณาผู้สอนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์					
3.3	หลักสูตรมีการประเมินการสอนทุกรายวิชาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง					
3.4	มีแนวทางในการประเมินผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนและแจ้งให้ทราบล่วงหน้า					
3.5	มีการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการพัฒนาการศึกษา					
3.6	การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
4	ด้านการพัฒนานักศึกษา (นักศึกษาทุกระดับ) (สอดคล้องตัวชี้วัด 3.2)					
4.1	มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับสาขาที่เรียน					

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4.2	การพัฒนา นักศึกษาสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์					
4.2	การพัฒนา นักศึกษาสอดคล้องและมุ่งเน้นทักษะในศตวรรษที่ 21					
4.3	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาเพื่อใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา					
4.4	มีการพัฒนานักศึกษาที่เน้นการวิชาการและทักษะการแก้ปัญหา					
4.5	มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา					
4.6	มีการสนับสนุนทุนการศึกษา					
4.4	อื่นๆ.....					

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
5	ด้านอาจารย์ผู้สอน (นักศึกษาทุกระดับ) (สอดคล้องตัวชี้วัด 5.2)					
5.1	มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา					
5.2	มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี					
5.3	ยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เรียน					
5.4	มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการสอน					
5.5	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้อาจารย์รายวิชา					
5.6	สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
5.7	มีการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนอย่างดี					
5.8	อื่นๆ.....					
6	ด้านการจัดการเรียนการสอน (นักศึกษาปีสุดท้าย)					
6.1	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
6.2	มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการจัดการเรียนการสอน					
6.3	มีการบูรณาการด้านการบริการวิชาการและการวิจัยเข้ากับการเรียนการสอน					
6.4	มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะด้านภาษาต่างประเทศ					
6.5	มีการพัฒนาและปรับปรุงพื้นฐานการเรียนรู้ก่อนเข้าศึกษา					
6.6	มีการกระตุ้นทักษะทางปัญญา การวิเคราะห์ และทักษะการแก้ปัญหา					
6.7	มีการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
8	ด้านการวัดและประเมินผล (นักศึกษาทุกชั้นปี) (สอดคล้องตัวชี้วัด 5.3)					

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
8.1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
8.2	มีการวัดและประเมินเป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดของหลักสูตรและรายวิชา					
8.3	มีการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา					
8.4	มีการนำเอาผลการประเมินไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน					
8.5	มีการวัดและประเมินที่เป็นธรรม มีความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้					
9	ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (สอดคล้องตัวชี้วัด 6.1)					
9.1	มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
9.2	มีการบริการด้านสื่อการเรียนการสอน					
9.3	มีการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย					
9.4	มีการให้บริการอินเทอร์เน็ตและ WIFI ที่ครอบคลุมพื้นที่การจัดการเรียนการสอน					
9.5	มีการบริการห้องสมุด เอกสาร หนังสือ ตำรา และการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย					
9.6	ด้านอื่นๆ					
10	ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (ระดับบัณฑิตศึกษา)					
10.1	ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ (เฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา)					
10.2	ช่องทาง/ความสะดวกในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ					
10.3	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ มีความรู้ความสามารถในการแนะนำการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ					
10.4	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษา					
10.5	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้ความสนใจติดตามผลการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
10.6	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้ความช่วยเหลืออื่นๆ หรือถ่ายทอดประสบการณ์ด้านการวิจัยและสร้างสรรค์ แก่นักศึกษาตลอดจนรับฟังความคิดเห็น และช่วย					

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	แก้ไขปัญหาต่างๆ					
10.7	การจัดพื้นที่/สถานที่สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนสนทนา หรือทำงานร่วมกัน					
10.8	มีการจัดสรรงบประมาณให้นักศึกษาเพื่อทำวิจัย (เฉพาะระดับบัณฑิตศึกษาตอบ)					
10.9	มีห้องทำงานวิจัย (ซึ่งไม่ใช่ห้องเรียน) เพื่อให้นักศึกษาเข้าใช้ได้สะดวกในการทำวิจัย (เฉพาะระดับบัณฑิตศึกษาตอบ)					
10.10	มีอุปกรณ์และเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมในการทำวิจัย (เฉพาะระดับบัณฑิตศึกษาตอบ)					
11	ด้านข้อร้องเรียนต่างๆ (ทุกระดับการศึกษา)					
11.1	นักศึกษาเคยมีข้อร้องเรียนต่อการจัดการหลักสูตรหรือคณะหรือไม่	☐ ไม่เคย ☐ เคย ระบุข้อร้องเรียน ----- ----- ข้อร้องเรียนได้รับการแก้ไขหรือไม่ (.....)				
11.2	ในกรณีที่มีการจัดการข้อร้องเรียน ท่านพึงพอใจอยู่ในระดับใด					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง

.....

(หมายเหตุ ควรพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการบริหารหลักสูตร โดยอาจจะเพิ่มหรือลดจำนวนข้อคำถาม หรือ หัวข้อต่างๆ เพื่อให้มีความเหมาะสมโดยผ่านการพิจารณาร่วมกันระหว่างอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง)

4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์

ตัวอย่างแนวปฏิบัติในการรับอาจารย์อาจารย์ใหม่และการบริหารอาจารย์

ระบบการรับอาจารย์ใหม่

1. การวางแผนระยะยาวด้านอัตรากำลังอาจารย์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
2. การมีระบบการรับอาจารย์ใหม่ที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ รวมทั้งมีการพัฒนาอาจารย์ที่มีอยู่เดิมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หลักสูตรมีความเข้มแข็ง อาจารย์ในหลักสูตรสามารถส่งเสริมการทำงานตามความชำนาญของแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ ในจำนวนที่ไม่ต่ำกว่าตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.

ระบบการบริหารอาจารย์

1. สถาบันต้องมีการจัดสรร หรือจัดหางบประมาณในการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพ ตำแหน่งทางวิชาการ ตามเป้าหมายที่กำหนด
2. ผู้บริหารสถาบันหรือหน่วยงานที่ดูแลการบริหารจัดการหลักสูตรต้องมีการวางแผนระยะยาวด้านอัตรากำลังด้านอาจารย์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา ต้องมีแผนการบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของทีมบริหารระดับคณะ (คณะกรรมการประจำคณะ)
3. สถาบันมีระบบและกลไกบริหารกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ สามารถรักษาอาจารย์ที่มีศักยภาพให้คงอยู่กับสถาบัน ลดอัตราการลาออก หรือการย้ายงาน แผนบริหารหลักสูตรควรประกอบด้วย แผนอัตรากำลัง แผนการสรรหา และรับอาจารย์ใหม่ แผนบำรุงรักษา แผนการหาตำแหน่งทดแทนกรณีลาไปศึกษาต่อ/ เกษียณอายุ อื่นๆ ตามบริบท
4. ในกรณีที่ปริมาณและคุณภาพอาจารย์ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรกำหนด สถาบันต้องมีวิธีการบริหารจัดการเพื่อทรัพยากรบุคคล เพื่อทดแทนข้อจำกัดอย่างเป็นระบบ
5. มีแผนบริหารความเสี่ยงด้านการบริหาร กรณีมีอาจารย์ส่วนเกิน กรณีมีอาจารย์ขาดแคลน กรณีมีอาจารย์สมดุลงับภาระงาน เพื่อให้มีอาจารย์คงอยู่ และมีแผนบริหารความเสี่ยงด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลนักศึกษา
6. การกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างชัดเจน
7. การมอบหมายภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับคุณภาพ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์
8. ระบบการกำหนดภาระงานและแรงจูงใจในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน
9. ระเบียบที่โปร่งใสชัดเจนในการบริหารอาจารย์ประจำหลักสูตร
10. ระบบในการเลิกจ้างและการเกษียณอายุอย่างชัดเจน
11. ระบบการยกย่องและธำรงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

1. สถาบันให้โอกาสอาจารย์ทุกคนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพมาตรฐานทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
2. การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีศักยภาพที่สูงขึ้น เพื่อส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิต
3. การควบคุม กำกับ ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองในการสร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

4. การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการระหว่างอาจารย์ทั้งในและระหว่างหลักสูตร
5. การส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนานักศึกษาของอาจารย์ (ประเมินจากจำนวนอาจารย์ที่มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน)
6. การประเมินการสอนของอาจารย์ และนำผลมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาความสามารถด้านการสอนของอาจารย์
7. อาจารย์อาวุโส หรืออาจารย์ที่มีเทคนิคการสอนดีเด่น มีการถ่ายทอดประสบการณ์สู่อาจารย์ในสาขา/หลักสูตร

4.2 คุณภาพอาจารย์

ข้อมูลเพิ่มเติม

- การบริหารและการพัฒนาอาจารย์ ให้หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรเท่านั้น
- กรณีผลงานวิจัยที่หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติว่าจ้างให้ดำเนินการ ให้ดูจากรายชื่อผู้วิจัยที่ปรากฏในสัญญาว่าจ้าง
- พิจารณาจากผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีรายชื่อ ณ วันสิ้นสุดปีการศึกษานั้นๆ โดยไม่ต้องนำระยะเวลาในการประจำหลักสูตรมาพิจารณา
- กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโท และปริญญาเอก ที่ใช้อาจารย์ประจำหลักสูตรชุดเดียวกัน การนับผลงานวิชาการสามารถนับได้ทั้ง 2 หลักสูตร
- กรณีผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำที่อยู่คนละคณะ / สถาบัน ให้พิจารณาดังนี้
 - ในระดับหลักสูตรให้นับเป็นผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตรตามที่ทำหน้าที่อาจารย์ประจำหลักสูตร
 - ในระดับคณะ ให้นับเป็นผลงานของอาจารย์ประจำสังกัดคณะนั้น

- ตัวอย่างแบบประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ประจำหลักสูตรต่อการบริหารหลักสูตร (หมายเหตุ ควรพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการบริหารหลักสูตร โดยอาจจะเพิ่มหรือลดจำนวนข้อคำถาม หรือ หัวข้อต่างๆเพื่อให้มีความเหมาะสมโดยผ่านการพิจารณาร่วมกันระหว่างอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง)

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ

1. เพศ () ชาย หญิง ()
2. ตำแหน่ง () อาจารย์ประจำหลักสูตร () อาจารย์ผู้สอน () อื่นๆโปรดระบุ
3. ตำแหน่งทางวิชาการ () อาจารย์ () ผู้ช่วยศาสตราจารย์ () รองศาสตราจารย์ () ศาสตราจารย์
4. วุฒิการศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก () อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ประสบการณ์ในการสอนหลักสูตร () ต่ำกว่า 2 ปี () 2-4 ปี () 5-7 ปี () มากกว่า 7 ปี
6. ประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตร () 1 ปี () 2 ปี () 3 ปี () 4 ปี () 5 ปี () มากกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารหลักสูตร						
1	การกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม และกลยุทธ์ในการบริหารหลักสูตร					
2	การกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี (1 ปี) แผนระยะยาว (4ปี)					
3	การกำกับผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารหลักสูตร					
4	การกำกับติดตามการจัดการเรียนสอนให้เป็นไปตามมาตรฐาน TQF					
5	การติดตามการทวนสอบและการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน					
6	การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและการปรับปรุงการบริหารงานหลักสูตร					
7	มีการวางแผนด้านอัตรากำลังอาจารย์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร					
8	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตรโดยมีการตกลงกันล่วงหน้า					
9	การกำหนดรายวิชาให้ผู้สอนมีความเหมาะสมตรงกับความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน					
10	การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และ ทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร					
11	มีการประเมินการสอนของอาจารย์และนำผลการประเมินมาใช้ในพัฒนาทักษะและคุณการสอนของอาจารย์					
12	ภาระงานสอนของอาจารย์แต่ละคนมีความเหมาะสม					
ด้านการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน						
13	มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ที่รับเข้ามาเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อแนะนำด้านการจัดทำแผนการสอน การประเมินผลผู้เรียน เทคนิคการจัดการเรียนสอนและ ข้อมูลอื่นๆของหลักสูตร					
14	มีการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้มีศักยภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
15	มีการพัฒนาและส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ					
16	มีการสนับสนุนให้ขอผลงานทางวิชาการ					
17	มีบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์					

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน					
18	มีการประชุมและสื่อสารข้อมูลที่สำคัญให้อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนเพื่อรับฟังความคิดเห็น					
การกำกับติดตามคุณภาพของหลักสูตร						
19	การกำกับและติดตามการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.4 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาค การศึกษาให้ครบทุกรายวิชา					
20	การกำกับและติดตามการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ. 6 ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา					
21	การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปี การศึกษา					
22	การพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์ การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว					
23	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี					
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
24	การควบคุมการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่มีหลายกลุ่มเรียนให้ได้มาตรฐานเดียวกัน					
25	การส่งเสริมให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ ที่พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนิสิต					
26	การส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ของอาจารย์					
27	การควบคุมกำกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินนักศึกษา					
28	มีการบูรณาการด้านการวิจัยและการบริการวิชาการเข้ากับการเรียนการสอนโดยส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน					
29	มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน					
30	การสอดแทรกศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น					

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ในกระบวนการเรียนการสอนและส่งผลต่อการเรียนรู้					
ด้านการพัฒนานักศึกษา						
31	มีการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐาน TQF					
32	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะในการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21					
33	มีการจัดระบบการให้คำปรึกษาทั้งในด้านวิชาการและการใช้ชีวิต					
34	มีการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของนักศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน					
35	การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีร่วมในการจัดทำแผนพัฒนานักศึกษา					
ด้านบรรยากาศและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						
36	มีการสนับสนุนและส่งเสริมด้านทุนการศึกษาแก่นักศึกษา					
37	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน					
38	มีการจัดหาทรัพยากรต่างๆอย่างเพียงพอและทันสมัยเพื่อใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอน					
39	มีการวิเคราะห์ความต้องการด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
40	มีการประเมินความพึงพอใจของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และนำเอาผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุง					
ด้านอื่นๆ (ถ้ามี)						

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง

.....

.....

.....

5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร

ตัวอย่างแนวปฏิบัติในการกำหนดสารของรายวิชาในหลักสูตร

สารของรายวิชาในหลักสูตร

1. หลักสูตรมีการกำหนดสาระวิชาทางทฤษฎี และการปฏิบัติที่ช่วยสร้างโอกาสในการพัฒนาความรู้ ทักษะผ่านการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
2. เนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละรายวิชามีการปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา มีการเปิดวิชาใหม่ให้นักศึกษาได้เรียน
3. หลักสูตรแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิชาการและความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
4. คำอธิบายรายวิชามีเนื้อหาที่เหมาะสมกับชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต และมีเนื้อหาที่ครอบคลุมกว้างขวางครบถ้วนในสิ่งที่ควรเรียน มีความลึกในวิชาเอกหรือที่เป็นจุดเน้น มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างวิชา และมีการสังเคราะห์การเรียนรู้
5. เนื้อหาที่กำหนดในรายวิชาไม่มีความซ้ำซ้อน กลุ่มรายวิชามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันเหมาะสมกับระดับการศึกษาของหลักสูตร
6. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตรงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในรายวิชาและหลักสูตร
7. การจัดการเรียนการสอนครอบคลุมสาระเนื้อหาที่กำหนดในคำอธิบายรายวิชาครบถ้วน
8. การเปิดรายวิชามีลำดับก่อนหลังที่เหมาะสม เอื้อให้นักศึกษามีพื้นฐานความรู้ในการเรียนวิชาต่อยอด
9. การเปิดรายวิชาเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาสำเร็จได้ตามเวลาที่กำหนดในหลักสูตร
10. การเปิดรายวิชาเลือกสนองความต้องการของนักศึกษา ทันสมัย และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน
11. การจัดรายวิชาในหลักสูตรแก่นักศึกษาที่เรียนในสถาบันหรือนอกสถาบัน การศึกษาปกติ หรือการศึกษาทางไกล มีการควบคุมให้นักศึกษาได้เนื้อหาสาระ เป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอน การประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ปริญญาดรี (ประเด็นเพิ่มเติม)

1. การจัดรายวิชาเน้นเนื้อหาความรู้และทฤษฎี การปฏิบัติในเนื้อหาสาระของสาขาวิชาที่เป็นจุดเน้นวิชาการศึกษาทั่วไปที่สร้างความเป็นมนุษย์ที่เตรียมนักศึกษาออกสู่โลกแห่งการดำรงชีวิต
2. หากมีการโอนหน่วยกิต ต้องให้ความสำคัญกับการเทียบวิชารับโอนที่ต้องมีการเรียนในเนื้อหาสาระที่กำหนดในรายวิชาของหลักสูตรอย่างครอบคลุม ครบถ้วน

บัณฑิตศึกษา (ประเด็นเพิ่มเติม)

1. เนื้อหาสาระของรายวิชาเน้นความรู้ ทฤษฎีในสาขาที่เกี่ยวข้องที่มีความที่ซับซ้อน มีจุดเน้น
2. การควบคุมกำกับหัวข้อวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ที่อนุมัติเป็นประเด็นวิจัยร่วมสมัย/สนองความต้องการของสังคม
3. หัวข้อวิทยานิพนธ์เป็นประเด็นวิจัยที่เหมาะสมกับปรัชญา วิสัยทัศน์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับระดับของหลักสูตร

หัวข้อวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก มีความซับซ้อนและลึกซึ้งและให้องค์ความรู้ใหม่มากกว่าระดับปริญญาโท

5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

การวางระบบผู้สอน

1. ผู้สอนมีคุณสมบัติเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน มีความรู้และความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอน(คำนึงถึงสาขาวิชา ประสบการณ์ทำงาน ผลงานวิชาการของผู้สอน)
2. หลักสูตรกำหนดผู้สอนให้นักศึกษาได้เรียนจากผู้สอนที่มีความชำนาญหลากหลาย เพื่อให้มีโอกาสได้รับการพัฒนา มุมมองหรือความคิดจากผู้สอนหลากหลายความรู้และประสบการณ์ (ในแต่ละหลักสูตรนักศึกษาควรได้เรียนกับ อาจารย์ผู้สอนคนเดิมไม่เกิน 3 วิชา)
3. มีการกำกับมาตรฐานการทำประมวลการสอน (มคอ.3 และ มคอ.4) ของอาจารย์ให้ทันสมัยในด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียน การวัดและประเมินผลเหมาะสม
4. การกำกับให้อาจารย์ทุกคนต้องมีการทำประมวลการสอนรายวิชา (มคอ.3 และ มคอ.4) ทุกรายวิชาแก่นักศึกษา และมีการกำกับให้ดำเนินการสอนตามประมวลการสอนรายวิชา
5. นักศึกษาที่เรียนในและนอกสถาบัน หรือระบบปกติ/ระบบทางไกล ต้องได้รับการสอนจากอาจารย์ที่มีคุณสมบัติที่คุณภาพมาตรฐานเดียวกัน มีโอกาสที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาเท่าเทียมกัน
6. หากมีการกำหนดให้มี TA, RA ช่วยสอน ต้องได้รับการฝึกอบรมการให้คำแนะนำ และการปรับปรุงพัฒนาให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานช่วยเหลือนักศึกษาอย่างเหมาะสม

บัณฑิตศึกษา (ประเด็นเพิ่มเติม)

1. หลักสูตรต้องมีอาจารย์เต็มเวลาในปริมาณที่เพียงพอ มีคุณสมบัติด้านความรู้ ประสบการณ์ เวลาในการให้คำปรึกษาและการพัฒนานักศึกษา
2. การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ คำนึงถึงคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาที่เหมาะสมกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่อนุมัติ โดยเฉพาะความรู้และความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยที่จะควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา และเหมาะสมกับลักษณะของนักศึกษา
3. มีการควบคุมกำกับจำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนด
4. มีการกำกับให้อาจารย์พิเศษที่มาทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษามีการผลิตผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการเรียนการสอน

1. การควบคุมการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่มีหลายกลุ่มเรียนให้ได้มาตรฐานเดียวกัน
2. การส่งเสริมให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนใหม่ๆ ที่พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. การจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นทฤษฎีและการปฏิบัติ การเรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก/ผู้ประกอบการ ศึกษาดูงาน ฯลฯ
4. การจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมทางการเรียนแก่นักศึกษา (เช่น ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต้องมีก่อนเข้าโปรแกรม ภาษาอังกฤษ ฯลฯ)
5. การจัดกิจกรรมการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพนักศึกษาระหว่างเรียนเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้/การทำงาน/การประกอบอาชีพ

6. การส่งเสริมความสามารถพิเศษ คุณลักษณะที่เอื้อต่อการทำงาน (ความรับผิดชอบ ทักษะการสื่อสารการพูด ฟัง อ่าน เขียน ทักษะ ICT ทักษะการแก้ปัญหา ฯลฯ) ด้วยวิธีการหลายช่องทาง เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วย เทคโนโลยีสื่อสาร (เครือข่ายทางสังคม online learning)
7. การเตรียมความพร้อมด้านการทำงาน/การประกอบอาชีพ (กลไกการช่วยเหลือด้านการหางานทำ/การเผยแพร่ผลงาน)
8. การสอนแบบเน้นการปฏิบัติ การเรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก/ผู้ประกอบการ การศึกษาดูงาน
9. มีการควบคุมมาตรฐานของแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
10. การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเช่น online learning
11. การส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนานักศึกษาของอาจารย์ (ประเมินจากจำนวนอาจารย์ที่มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน)
12. มีการประเมินการสอนของอาจารย์ และนำผลมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนาความสามารถด้านการสอนของอาจารย์
13. อาจารย์อาวุโส หรืออาจารย์ที่มีเทคนิคการสอนดีเด่น มีการถ่ายทอดประสบการณ์สู่อาจารย์ในสาขา/หลักสูตร
14. การควบคุมกำกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินนักศึกษา

ปริญญาตรี (ประเด็นเพิ่มเติม)

1. การนำกระบวนการบริการทางวิชาการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา
2. การนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนและส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา การสอดแทรกศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกระบวนการเรียนการสอนและส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน (senior project) เหมาะสมกับประเด็นที่นักศึกษาสนใจ (ถ้ามี)
4. ระบบการกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำโครงงาน (senior project) ของอาจารย์ที่ปรึกษา (ถ้ามี)
5. มีระบบการคัดเลือกสถานประกอบการที่จะให้นักศึกษาเข้าไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
6. มีระบบการติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา โดยมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และสถานประกอบการ

บัณฑิตศึกษา (ประเด็นเพิ่มเติม)

1. การส่งเสริมให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนใหม่ๆ ที่พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยเฉพาะการสอนที่เน้นปัญหาเป็นฐาน การสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน
2. มีระบบกำกับการทำงานของอาจารย์ผู้สอนที่เอื้อประโยชน์ต่อนักศึกษาเต็มที่ ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของอาจารย์ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาตามจรรยาบรรณของอาจารย์
3. มีระบบการกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด
4. หัวข้องานวิจัยของนักศึกษาสอดคล้องหรือสัมพันธ์กับความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. มีระบบและมีการติดตามความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาแต่ละคนทุกภาคการศึกษา
6. มีฐานข้อมูลงานวิจัยออนไลน์ที่เกี่ยวข้องและนักศึกษาสามารถเข้าใช้งานได้อย่างสะดวก
7. มีการให้ความรู้และระดับชั้นความสำคัญในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารวิชาการตามฐานข้อมูลที่ สกอ. รับรอง และการจดสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร

8. มีการให้ความรู้จรรยาบรรณนักวิจัย ปัญหาการคัดลอกผลงานวิจัย และปัญหาของวารสารที่ไม่มีคุณภาพ
9. การชี้แนะแหล่งทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์และส่งเสริมให้นักศึกษาจัดทำข้อเสนอโครงการที่มีโอกาสได้รับทุนสนับสนุน
10. การสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันภายในประเทศและต่างประเทศ มี Visiting Professors ที่มาช่วยสอนหรือให้ประสบการณ์แก่นักศึกษา และการส่งนักศึกษาไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในต่างประเทศ

5.3 การประเมินผู้เรียน

ตัวอย่างแนวปฏิบัติของการประเมินผลผู้เรียน เช่น

1. การกำหนดเกณฑ์การประเมินให้นักศึกษามีส่วนร่วม
2. นำหนักขององค์ประกอบในการประเมินสอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชา (วิชาทฤษฎี ปฏิบัติ สังมนา)
3. การประเมินผลการเรียนรู้ของโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง (เครื่องมือประเมินมีความหลากหลาย เช่น ข้อสอบปรนัย อัตนัย การบ้าน รายงานที่มอบหมาย การสอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา การวัดทักษะการปฏิบัติงาน ฯลฯ เครื่องมือประเมินสะท้อนสภาพการปฏิบัติงานจริงในการประกอบอาชีพ)
4. การกำกับให้มีการพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือประเมินนักศึกษาที่เหมาะสมกับวิชาและผลลัพธ์การเรียนรู้
5. การวิเคราะห์/ตรวจสอบคุณภาพ/ปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพนักศึกษา (มีการวิพากษ์ข้อสอบ ปรับปรุงข้อสอบ สร้างข้อสอบใหม่ๆ เสมอ มีคลังข้อสอบ ข้อสอบหรือเครื่องมือประเมินสามารถวัดความรู้และการคิดขั้นสูงได้ เครื่องมือประเมินสะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริงในโลกแห่งการทำงาน)
6. การควบคุมการประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่มีหลายกลุ่มเรียนให้ได้มาตรฐานเดียวกัน
7. การตัดเกรดและแจ้งให้นักศึกษารับรู้ชัดเจน (กำหนดเกณฑ์การประเมิน/การตัดเกรดชัดเจน สอดคล้องกับที่เกณฑ์ที่นักศึกษามีส่วนร่วมหรือรับรู้ร่วมกันตั้งแต่แรก มีข้อมูลหลักฐานหรือที่มาของคะแนนที่ใช้ในการการตัดเกรดชัดเจน การกระจายของเกรด สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของนักศึกษาและลักษณะของรายวิชา)
8. การส่งเสริมการสอบ exit exam ตามมาตรฐาน TQF
9. การประเมินการจัดการเรียนการสอน การประเมินหลักสูตรตามรายละเอียดใน มคอ. 5 มคอ. 6 และ มคอ.7 บัณฑิตศึกษา (ประเด็นเพิ่มเติม)
10. การกำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจน มีตัวบ่งชี้คุณภาพของรายงานวิทยานิพนธ์และการสอบป้องกันชัดเจน
11. ข้อมูลที่รองรับการประเมินที่โปร่งใส ตรวจสอบ และสะท้อนระดับคุณภาพของวิทยานิพนธ์สารนิพนธ์ได้
12. วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพระดับดีมาก มีประเด็นวิจัยที่สะท้อนความคิดริเริ่ม ร่วมสมัย มีการออกแบบการวิจัยที่เหมาะสม เป็นตัวอย่างของผลงานที่มีคุณภาพ มีการเผยแพร่ในรูปแบบ/วารสารซึ่งเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาชีพหรือรับรองโดย สกอ.

6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

แนวปฏิบัติในการสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น

ความเหมาะสมและเพียงพอของสิ่งสนับสนุนทางกายภาพและทรัพยากรการเรียนรู้

1. การเตรียมความพร้อมทางกายภาพ (ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้)
2. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และสิ่งสนับสนุนทางการศึกษา เช่น ห้องสมุด ฐานข้อมูลทรัพยากรการเรียนรู้ วารสารวิชาการเพื่อการสืบค้น ฯลฯ เพียงพอ ทันสมัย

3. การจัดพื้นที่/สถานที่สำหรับนักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ สังสรรค์ แลกเปลี่ยนสนทนา หรือทำงานร่วมกัน
4. มีบริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
5. สำหรับการเรียนการสอนทางไกล ระบบการเรียนรู้แบบทางไกลมีประสิทธิภาพ อาจารย์และนักศึกษาสามารถติดต่อสื่อสารได้ใกล้ชิด

บัณฑิตศึกษา (ประเด็นเพิ่มเติม)

1. การเปิดสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษาควรดำเนินการต่อเมื่อสถาบันมีความพร้อมและกำหนดความคาดหวังสูงกว่าข้อกำหนดในหลักสูตรปริญญาตรีที่เป็นสาขาเดียวกัน ทรัพยากรการเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อการสืบค้นและการเรียนรู้ต้องมีมากกว่าข้อกำหนดที่พึงมีของหลักสูตรปริญญาตรี
2. มีการจัดสรรงบประมาณให้นักศึกษาเพื่อทำวิจัย
3. มีห้องทำงานวิจัย (ซึ่งไม่ใช่ห้องเรียน) เพื่อให้นักศึกษาเข้าใช้ได้สะดวกในการทำวิจัย มีอุปกรณ์และเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมในการทำวิจัย